Algebra III - Abstraktna algebra, 01.12.2017.

1. (a) Dana je končna grupa reda n. Pokaži, da se vsak element te grupe pojavi natanko enkrat v vsaki vrstici in vsakem stolpcu Cayleyeve tabele te grupe.

(b) Dana je množica $\mathcal{A} = \{A, B, C, D, P, Q, R\}$, in dana je binarna operacija $*$ definirana na množici $\mathcal{A}$, tako da je $(\mathcal{A}, *)$ grupa. Izpolni dano tabelo na desni strani tako, da bo $\mathcal{A}$ abelska grupa.

*	A	B	C	D	P	Q	R
A	A	B	C	D	P	Q	R
B	B					R	
C	C				R		
D	D			R			
P	P		R				
Q	Q	R				D	P
R	R					P	Q

Re.

(a) Če je $ab = c$ in $ad = c$, potem $b = d$. Če je $ab = c$ in $gb = c$ potem $a = g$.

(b) Vsaka grupa praštevilskega reda je ciklična. Dana grupa je reda 7.

*	0	1	2	3	4	5	6
0	0	1	2	3	4	5	6
1	1	2	3	4	5	6	0
2	2	3	4	5	6	0	1
3	3	4	5	6	0	1	2
4	4	5	6	0	1	2	3
5	5	6	0	1	2	3	4
6	6	0	1	2	3	4	5

$\cong$

*	A	B	C	D	P	Q	R
A	A	B	C	D	P	Q	R
B	B	C	D	P	Q	R	A
C	C	D	P	Q	R	A	B
D	D	P	Q	R	A	B	C
P	P	Q	R	A	B	C	D
Q	Q	R	A	B	C	D	P
R	R	A	B	C	D	P	Q

2. Naj bo $G = (\mathbb{Z}_{126}, +)$ dana grupa.

(a) Poišči vse možne rede elementov grupe G. Za vsakega od možnih redov podaj element grupe G, ki ima tak red.

(b) Za vsakega od možnih redov določi število elementov grupe G, ki imajo ta red.

(c) Določi število (cikličnih) podgrup grupe G, ki so reda 7 (odgovor obrazloži brez uporabe znane trditve s predavanja ali vaj).

Re.

(a) Grupa G lahko ima elemente reda: 1, 2, 3, 6, 7, 9, 14, 18, 21, 42, 63, 126.

$$|0| = 1,\ |63| = 2,\ |42| = 3,\ |21| = 6,\ |18| = 7,\ |14| = 9,\ |9| = 14,\ |7| = 18,$$

$$|6| = 21,\ |3| = 42,\ |2| = 63,\ |1| = 126$$

(b) $\phi(1) = |U(1)| = 1$, $\phi(2) = |U(2)| = 1$, $\phi(3) = |U(3)| = 2$, $\phi(6) = |U(6)| = 2$, $\phi(7) = |U(7)| = 6$, $\phi(9) = |U(9)| = 6$, $\phi(14) = |U(14)| = 6$, $\phi(18) = |U(18)| = 6$, $\phi(21) = |U(21)| = 12$, $\phi(42) = |U(42)| = 12$, $\phi(63) = |U(63)| = 36$, $\phi(126) = |U(126)| = 36$.

(c) Če je $H = \{e, a, a^2, a^3, ..., a^7\}$ ciklična grupa reda 7 potem, so vsi elementi $\{a, a^2, a^3, ..., a^7\}$ reda 7. Kako je $\phi(7) = 6$ to obstaja samo ena podgrupa grupe G reda 7.

3. Dana je simetrična grupa S_5 (grupa vseh permutacij množice $\{1, 2, 3, 4, 5\}$).

(a) Pokaži, da S_5 ni abelska.

(b) Določi število elementov reda 3 grupe S_5.

(c) Določi število elementov reda 2 grupe S_5

(d) Določi redove vseh $5! = 120$ elementov iz S_5.

Re.
(a) $(12), (13) \in S_5$, $(12)(13) = (132) \neq (123) = (13)(12)$.
(b) $\dfrac{5 \cdot 4 \cdot 3}{3} = 20$
(c) $\dfrac{5 \cdot 4}{2} + \dfrac{5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2}{8} = 10 + 15 = 25$
(d) 1, 2, 3, 4, 5 in 6.

4. Naj bo $f : G \longrightarrow G'$ homomorfizem grup in $H \leq G$. Pokaži, da je

$$f(H) \leq G'.$$

Re.
$f(e) = e'$, $e' \in f(H)$, $a' \cdot b' = f(a) \cdot f(b) = f(ab) \in f(H)$, $a \cdot a^{-1} = e$,
$f(a) \cdot f(a^{-1}) = f(aa^{-1}) = f(e) = e'$...

Več na http://osebje.famnit.upr.si/~penjic/